

BİLGİ VE ERİŞİM AMAÇLI BİR TEKSTİL WEB SİTESİNİN TASARIMI VE UYGULAMASI*

Design Of A Textile Web Site For Information And Communication And Its Application

Abdullah ÇİMELİLER
Tekstil Mühendisliği Anabilim Dalı

Nihat ÇELİK
Tekstil Mühendisliği Anabilim Dalı

ÖZET

Bu çalışmanın web teknolojileri kullanılarak tekstil sektöründe çalışanlar, öğrenciler ve tekstil bilimine ilgi duyanlar için referans olacak temel bir kaynak olması amaçlanmıştır.

Çalışma kapsamında internet, web teknolojileri ve tekstil web sitesinin içeriği ve yapılan uygulamalar hakkında bilgi verilmiştir. Site içerisinde tekstil sektörü sekiz ana başlık altında sistematik olarak sınıflandırılarak bilimsel bir yaklaşım sağlanmıştır. Çalışmanın sonunda ise web teknolojilerinin önemi bir daha vurgulanmış ve yapılacak böyle projeler için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Web Teknolojileri, Tekstil Bilimi, Web Tasarımı

ABSTRACT

This study has been purposed to be reference as a textile web site designed by the use of different web technologies for who are working in textile industry, students and interesting about textile science.

In this study internet, web technologies and content of textile web site and its applications have been explained. In the web site textile industry has been approached scientific that classified systematically under eight main title. In the end of the study, importance of web technologies for getting information easily has been emphasized and some suggestitons have been given for coming studies like this project.

Key Words: Web Technologies, Textile Science, Web Designing

Giriş

İnsanoğlunun örtünmek amacından doğan tekstil bilimi, insanları tabiat ortamına uyum sağlamak için değişik özellikte materyal kullanmaları sonucunda gelişme sürecine girmiştir. İlerleme süreci, uygarlık ve teknoloji ile birlikte ivme kazanmıştır. İlk başladığı zamanlardan günümüze kadar insanlığı örten, giydiren ve değişik aşamalardan geçerek bugünkü seviyesine ulaşan tekstil sanayi 1950'li yıllarda 2,5 milyar, 1988'de 4,5 milyar ve 2000'li yıllarda ise 6,5 milyardan daha fazla insanın örtünme, giyinme, diğer ihtiyaçları ve teknik alanda da ihtiyaçlarını karşılamaktadır [Kurt, 2001; Demir, 1999].

*Yüksek Lisans Tezi-MSc. Thesis

Bir insan etkinliği olarak teknoloji, insanlık tarihinde bilim ve mühendislikten önce ortaya çıkmıştır. Teknolojinin, bilimin uygulamacı yönü olduğu görüşleri de vardır [<http://tr.wikipedia.org/wiki/Teknoloji>, 2008].

Günümüzde yeni teknolojiler bilgi teknolojisi, bio-teknoloji, materyal teknolojisi, uzay teknolojisi ve nükleer teknoloji şeklinde sıralanabilir. Bunlar içinde kullanımı ve etkinliği en fazla olanı bilgi teknolojisi olarak görünmektedir. Bilgi teknolojisi; bilgisayar, mikroelektronik ve telekomünikasyon teknolojilerini birlikte ifade etmektedir. Bilgi teknolojisi bilginin toplanması, işlenmesi, saklanması, gerekli olduğunda çağırılması ve iletilmesinde köklü yenilikler sunan bir teknolojidir. [<http://www.bilgipasaji.com>, 2008]. Kısa dönemde; bilgisayar ve iletişim teknolojilerindeki bu gelişmelerin en önemli etkisi, insanlar ve organizasyonlar arasındaki iletişim ve bilgi paylaşımı yeteneği üzerinde olmaktadır [www.kimyaturk.net, 2008].

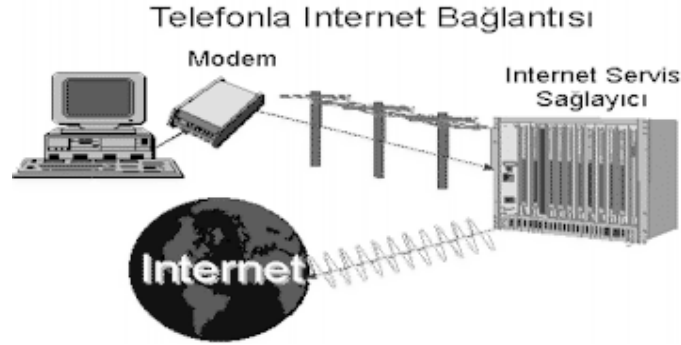
Çalışma kapsamında sitenin tasarımında kullanılan Adobe Photoshop, Macromedia Dreamweaver ve Macromedia Flash programları hakkında bilgiler verilmiştir. Daha sonra sitenin programlanmasında kullanılan HTML, ASP, Java Script, CSS ve MS Access gibi web teknolojileri tanıtılmıştır. Ayrıca site içerisinde kullanılan üyelik sistemi, sayfada geçirdiğiniz süre, üye ol, şifremi unuttum, anket, ziyaretçi istatistiği, tekstil dünyasından haberler, tekstil terimleri sözlüğü uygulamaları ile web sitesinin kullanımı detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Çalışmanın sonunda ise sitenin yapımı ve sistematik olarak bölümlendirilmesi özetlenip daha sonra yapılacak çalışmalar için tavsiyelerde bulunulmuştur.

Site içerisinde tekstil sektörü, elyaf (doğal lifler, suni lifler), iplik, dokuma (dokuma hazırlık, dokuma), örme (atkı örme, çözgü örme), dokusuz yüzeyler, teknik tekstiller, terbiye (ön terbiye, renklendirme, bitim işlemleri) ve konfeksiyon olmak üzere sekiz başlık altında sistematik olarak sınıflandırılarak bilimsel yaklaşım sağlanmış ve bu başlıklarla ilgili bilgiler verilmiştir.

Materyal ve Metot

Materyal

Internet sözcüğü "INTERNational NETwork" sözcüğünden oluşmuş uluslararası ağ anlamına gelen bir terimdir. Internet milyonlarca alt ağdan oluşan ve ağlar içerisinde aktif olarak bulunan insanların tümünü yazılı, görsel ve işitsel olarak bir araya getirip etkileşim halinde bulunmasını sağlayan bir ağ protokolüdür. Aşağıdaki şekilde istemci, internet servis sağlayıcı ve internet bağlantısı gösterilmiştir.

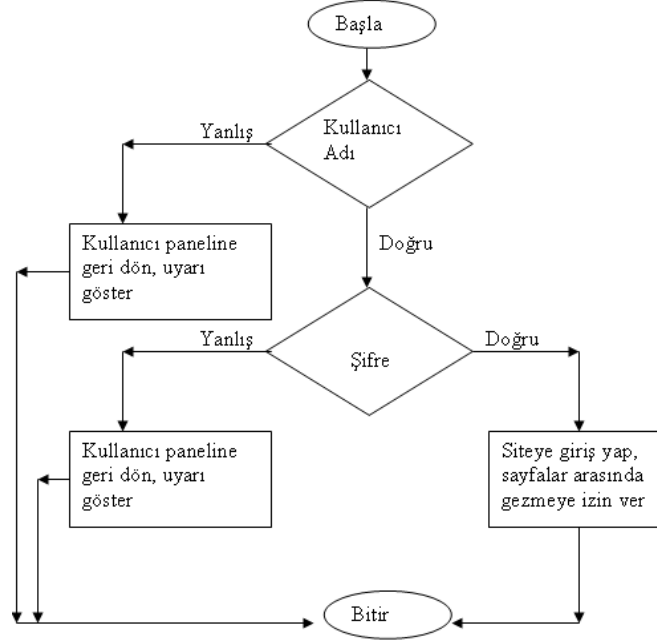

Şekil 1. İstemci, internet servis sağlayıcı ve internet bağlantısı

Web sitesinin programlama kısmında HTML (Hyper Text Markup Language), ASP (Active Server Pages), Java Script ve CSS (Cascading Style Sheet) teknolojileri kullanılmıştır. Sitenin görsel tasarımında Photoshop, kodların düzenlenmesinde Dreamweaver ve animasyonların yapılmasında ise Flash kullanılmıştır. Site içerisinde tekstil sektörü hakkındaki bilgiler sistematik olarak sınıflandırılarak elyaf, iplik, dokuma, örme, dokusuz yüzeyler, teknik tekstiller, terbiye ve konfeksiyon başlıkları altında toplanmıştır.

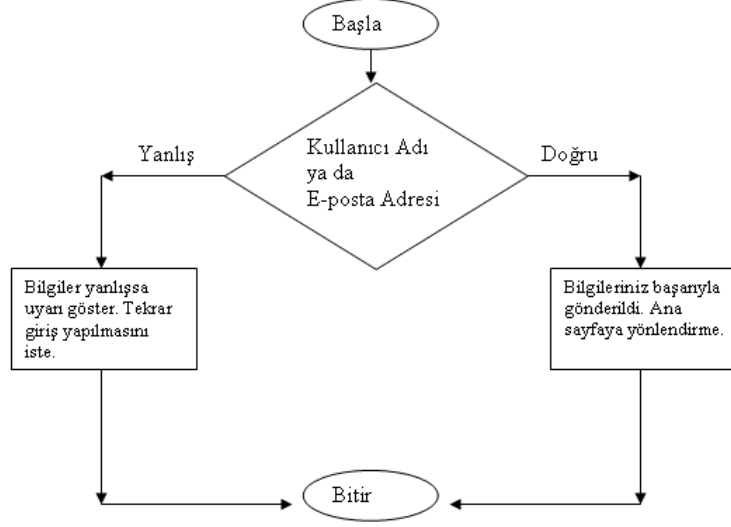
Metot

Bu çalışma kapsamında internet, web teknolojileri ve uygulamaları hakkında kaynak araştırması yapılmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda siteye girişte kullanılan üyelik sistemi ve şifremi unuttum bölümleri için gerekli algoritma oluşturularak sitenin tasarımı ve programlanması yapılmıştır. Siteye girişte, ziyaretçi kullanıcı panelinden kullanıcı adı ve şifresini yazıp, giriş isteğinde bulunduğu veritabanında ilk önce kullanıcı adı sonrada şifre kontrol ediliyor. Bilgiler doğruysa siteye giriş yapılıyor. Eğer bilgiler yanlışsa ziyaretçi uyarılarak tekrar giriş yapması isteniyor. Bu algoritmaya ait akış şeması aşağıda verilmiştir.

Şekil 2. Site girişi için oluşturulan algoritma

Üye, siteye girişte kullandığı kullanıcı adını, şifresini ya da her ikisini birden unuttuğunda tekrar bu bilgileri alıp siteye giriş yapabilmesi için şifremi unuttum bölümü yapılmıştır. Bu bölümde üye, kullanıcı adını ya da e-posta adresini girdiğinde, veritabanından bu bilgilere karşılık gelen kullanıcı adı ve şifre bilgileri otomatik olarak üyenin e-posta adresine gönderilmektedir. Böylece üye, siteye tekrar giriş yapabilmektedir. Bu algoritmaya ait akış şeması aşağıda verilmiştir.

Şekil 3. Şifremi unuttum bölümü için oluşturulan algoritma

Web Sitesinin Tasarımı

Adobe Photoshop

Sitenin grafik arayüzünün hazırlanmasında photoshop kullanılmıştır. Sitede yuvarlak hatlara sahip bir tasarım kullanılmıştır. Ana renk olarak gri ve tonları seçilmiştir. Gri üzerine mavi ve turuncu yazılar kullanılmıştır. Sitenin genel şablonuna bakıldığında en tepede ana sayfa, ana sayfa altında dallanan alt sayfalar ve bu alt sayfalar altında dallanan diğer sayfalar bulunmaktadır [www.bilgipasaji.com, 2008].

Macromedia Dreamweaver

Tekstil web sitesinin kodlamasında editör olarak Dreamweaver kullanılmıştır. Program WYSIWYG (What You See Is What You Get - Ne görüyorsan onu elde edersin) özelliğine sahip bir program olması sonucu da kodlarla uğraşmadan herhangi bir HTML sayfası inşa edilebilmektedir. Tabi bununla birlikte programda kodlarla çalışma imkanı da var ve hatta ikisini de beraber yaparak kodlara müdahale edilebilmektedir [www.bilgisayardershanesi.com, 2007].

Macromedia Flash

Flash, Macromedia firmasının 1997 yılında Future Splash Animator'ı satın alarak vektör uygulamalarının www üzerinde geliştirilmesi için tasarlanmış bir arayüz programıdır. Vektör imajlar, eskiden sadece oyunlarda kullanılırdı. Çünkü

vektör imajlar, çok az yer kaplıyor ve hareketleri hesaplamak, koordinatları belirtmek gerçekten kolay oluyordu [www.mutasyon.net, 2008].

HTML (Hyper Text Markup Language)

HTML (Hyper Text Markup Language); yazı, grafik, ses, film gibi pek çok farklı yapıdaki verilerden oluşabilen hypertext bir dökümanı formatlamak ile ilgili komutlar içeren bir yorumlayıcı programlama dilidir [Bayrak, 2002].

Java Script

Java script, Netscape firması tarafından geliştirilmiş olan bir script dilidir. Script dilleri web sayfası hazırlayanlara etkileşimli ve dinamik sayfalar hazırlama imkanı vermektedir. Java script yardımı ile HTML kaynak kodları değiştirilebilir, bu sayede dinamik web sayfaları hazırlamak mümkün olur. Java script ile hazırlanmış web sayfaları ancak java script desteği veren web tarayıcıları ile izlenebilir [www.mutasyon.net, 2008].

CSS (Cascading Style Sheet-Geçişli Stil Şablonları)

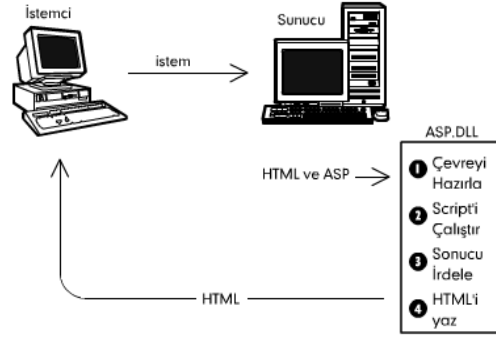
HTML, metin biçimlendirme alanında çok geniş olanaklar sunar. CSS, uzun yazılışıyla Cascading Style Sheets veya Türkçesiyle stil şablonları ise bunu bir adım daha öteye götürür, sayfalar için global şablonlar hazırlama olanağı verdiği gibi tek bir harfin stilini; yani renk, font, büyüklük gibi özelliklerini değiştirmek için de kullanılabilir. Sitenin tüm metin biçimlendirmeleri CSS ile yapılmıştır [http://marmaraweb.com, 2008].

ASP (Active Server Pages)

ASP, Microsoft tarafından 1996 yılında geliştirilmiştir. ASP tek başına bir programlama dili değildir. Özellikle web sunucusu ile çalışan bir tekniktir. ASP sayesinde veri tabanı uygulamaları ve elektronik ticaret siteleri kolayca yaratılabilir. HTML sayfaları içerisine ASP kodlarını gömerek dinamik sayfalar oluşturulabilir. Bu HTML kodlarının içerisine gömdüğümüz ASP kodları sunucu tarafında işlenerek istemcinin tarayıcısına sadece durağan HTML kodları gönderilir. ASP kodları hiç bir şekilde tarayıcıda çalıştırılmaz (tarayıcıya gönderilmez). Bunun anlamı ASP tüm tarayıcılardan bağımsız olarak çalışır [www.bilgisayardershanesi.com, 2007].

ASP Nasıl Çalışır?

ASP uzantılı dosyaların "asp.dll" yardımı ile derlendiği bilinmektedir. ASP'nin çalışma mantığı şöyledir; kullanıcı tarayıcısına adresi yazar. Tarayıcı bu isteği DNS aracılığı ile web sunucuya gönderir. Web sunucusu bu adrese dahil dizinde bu sayfayı arar bulur ve ASP sayfasının içerisindeki kodları daha öncede belirtildiği gibi <%...%> etiketleri arasındaki kodları bulur ve ayırır. Web sunucusu bu dosyayı ASP.DLL 'e gönderir. ASP dosyası içerisindeki komutlar işlenir ve bir HTML sayfası oluşturulur. HTML belgesi buradan tarayıcıya gönderilir. Bu kodlarda tarayıcı tarafından yorumlanarak görüntülenir [www.mutasyon.net, 2008].

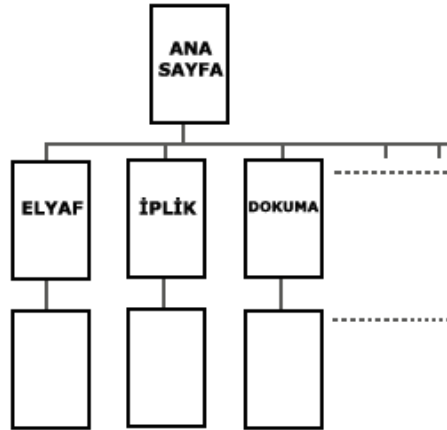
Şekil 4. ASP'nin işletilme süreci

MS Access

Access bir veritabanı programıdır. Veritabanı, bir konuyla ilgili çok sayıda kaydın tutulduğu bir bilgi havuzu olarak nitelendirilebilir. Veritabanında bilgiler tablolar aracılığıyla saklanmaktadır. Üyelik bilgileri, duyurular, tekstil terimleri sözlüğü, ziyaretçi sayacındaki bilgilerin saklanması için bu bölümlere ait ayrı ayrı tablolar yapılmıştır [www.bilgisayardershanesi.com, 2007].

Web Sitesinin Yapısı ve Kullanımı

Sitenin sayfa yerleşim taslağı aşağıda verilmiştir.

Şekil 5. tekstilbilimi.net sayfa yerleşim taslağı

Sitenin sayfa yapısı incelendiğinde her bir sayfanın 6 parçadan oluştuğu görülmektedir. Sitenin en üstünde reklam (banner) alanı yer almaktadır. Banner'ın altında kullanıcıyı site içerisindeki diğer sayfalara yönlendirmek için navigation

(yönlendirme) menüsü bulunmaktadır. Sitenin sol tarafında üyelerin, kullanıcı adı ve şifrelerini kullanarak giriş yaptığı kullanıcı paneli bulunmaktadır. Kullanıcı panelinin altında ziyaretçinin, o sayfada geçirdiği süreyi gösteren sayfada geçirdiğiniz süre bölümü bulunmaktadır. Sitenin orta kısmında zaman, tarih, karşılama, arama motoru, tekstil dünyasından güncel haberler ve site içeriğinden bilgiler verilmektedir. Sitenin sağ tarafında ise anket, ziyaretçi istatistiği ve animasyon bulunmaktadır.

The screenshot shows the homepage of www.tekstilbilimi.net. The header includes the site logo and a navigation menu with categories like Elyaf, İplik, Dokuma, Örne, Dokusuz Yüzeyler, Teknik Tekstiller, Terbiye, Konfeksiyon, and Ana Sayfa. The main content area is titled 'GÜNCEL HABERLER' and features a large banner for 'Texgate 23. Uluslararası Tekstil ve Aksesuarları Fuarı'. Below the banner, there are several news items with images and text, including 'Keten Lifi', 'Dokuma Hazırlık', 'Yün Lifi', 'Pamuk İplikçiliği', 'Viskoz İpeği', 'Tarak Dairesi', 'Sentetik İplik Çeşitleri', and 'Ring İplik Eğirme Sistemi'. The left sidebar contains a user login panel, a 'Sayfada Geçirdiğiniz Süre' section, and a 'DERNEKLER' section. The right sidebar includes a 'Tekstil ANKET' section and a 'Ziyaretçi İstatistiği' section.

Şekil 6. www.tekstilbilimi.net ana sayfa görüntüsü

Sonuçlar ve Öneriler

Bu çalışma kapsamında; tekstil sektörü genel bilgi verildikten sonra internet, web teknolojileri ve bilgi içerikli web sitesinin yapımı ve sitede kullanılan uygulamalar tanıtılmıştır. Daha sonra site içerisinde tekstil sektörü elyaf, iplik, dokuma, örme, dokusuz yüzeyler, teknik tekstiller, terbiye ve konfeksiyon olmak üzere sistematik olarak sınıflandırılarak bu alanlarla ilgili bilgiler ya da bağlantılar verilmiştir.

Bundan 50 yıl önce birisi, gelecekte insanlar sokakta ellerinde telefonlarla konuşabilecek dediğinde kimse inanmazdı. Ama teknolojinin hızla ilerlemesi sonucu 50 yıl önce söylenen birçok şey şuan günümüzde gerçekleşmiş durumdadır. Bu gelişmelerden en büyüğü ise insan hayatını değiştiren ve önemli ölçüde kolaylaştıran internet'tir. İnternet kuruluşundan günümüze kadar bir çok gelişme göstererek şu anki konumunu almıştır ve gelecekte de artarak insan hayatını etkileyen en önemli teknolojilerden birisi olmaya devam edecektir. İletişim araçlarına göre teknolojinin 50 milyon kişiye ulaşması için geçen süreler bakıldığında; radyo 38 yıl, bilgisayar 16 yıl, televizyon 13 yıl ve web 4 yıl'dır. Buda teknolojinin yayılması bakımında internetin ne kadar önemli bir iletişim aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

“Bilgi Paylaşıldıkça Güzeldir” prensibinden yola çıkarak Türkiye’de bilgi içerikli ve tekstil sektörüne hitap edecek bu çalışmanın, internetteki yerini almasıyla Türkiye’de bu alanda bir eksik kapatılarak, tekstil’e gönül veren herkesin yararlanması sağlanacak ve daha sonra buna benzer çalışmaların yapılmasında referans olacaktır. Sonuç olarak, gelişen internet ve web teknolojileriyle birlikte tekstil sektörüne yönelik bilgilendirme amaçlı ve kaliteli içerik sunan web sitelerinin sayısı artmalı, site içerisinde ziyaretçi defteri, otomatik bilgilendirme sistemleri, forumlar kullanılarak kullanıcılarla interaktif iletişim sağlanmalıdır.

Kaynaklar

- BAYRAK, E., 2002. Offline HTML Dersleri
- DEMİR, A., KILINÇ, S., 1999. Türkiye’de Tekstil Makineleri İmalatı: Gerçekler, Şanslar ve Geleceği, 1. Ulusal Çukurova Tekstil Kongresi Bildiriler Kitabı, Adana.
- KURT, Z.K., 2001. Çeşitli Dokuma Kumaşların Analiz Edilerek Yeniden Üretimi İçin Gerekli Bilgilerin Oluşturulması. Çukurova Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Tekstil Mühendisliği Bölümü, Bitirme Ödevi, Adana.
- ANONİM, 2008, Teknoloji. 03 Ocak 2008. <http://tr.wikipedia.org/wiki/Teknoloji>
- ANONİM, 2008, Photoshop Nedir?. 10 Ocak 2008. <http://www.bilgipasaji.com>
- ANONİM, 2008, Bilimin Gelişimi. 10 Ocak 2008. <http://www.kimyaturk.net>
- ANONİM, 2007, Macromedia Dreamweaver. 12 Aralık 2007. <http://www.bilgisayardershanesi.com>
- ANONİM, 2007, ASP Nedir?. 12 Aralık 2007. <http://www.bilgisayardershanesi.com>
- ANONİM, 2007, Microsoft Access. 12 Aralık 2007. <http://www.bilgisayardershanesi.com>
- ANONİM, 2007, Flash Nedir?. 13 Aralık 2007. <http://www.mutasyon.net>

Ç.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü Yıl:2008 Cilt:19-4

ANONİM, 2007, Javascript Nedir?. 13 Aralık 2007. <http://www.mutasyon.net>

ANONİM, 2007, ASP (Active Server Pages). 13 Aralık 2007.

<http://www.mutasyon.net>

ANONİM, 2008, CSS Nedir?. 14 Ocak 2008. <http://marmaraweb.com>